

הקוד האתי של עמותת EMDR ישראל

קוד אתי

הצהרת עקרונות אתיים

EMDR ישראל קוד אתי

מבוסס על הקוד האתי של EMDR אירופה, אוקטובר 2010

עורכת: עדית יהודית לוי (בעזרתם הנדיבה של ישעיהו לוי ואפרת אקירי)

ועדת האשרור: וועד העמותה

תאריך המאשר: 3.5.2018

Contents

3	I הקדמה
4	II קבלת החלטות
4	III מבנה הקוד
5	עקרונות אתיים
5	1. עקרון הכבוד
5	1.1 תקן כללי לכבוד
5	1.2 תקן לפרטיות ולחיסיון
6	1.3 תקן להסכמה מדעת
	1.4 תקן להגדרה עצמית
8	2. עקרון הכשירות
8	2.1 רמת מודעות לאתיקה מקצועית
8	2.2 תקן לקבלת החלטות אתיות
9	2.3 תקן הכרה במגבלות כשירות
10	2.4 תקן זיהוי חוסר התאמה
10	3. עקרון האחריות
11	3.2 תקנים של סיום והמשכיות הטיפול
11	3.3 רמת ההגנה על משתתפי מחקר
12	3.4 תקן לתדורך וסיכום של משתתפי המחקר
13	4. עקרון היושרה
13	4.1 תקן של יושרה ודיוק
14	4.2 תקן למניעת ניצול וניגודי עניינים
14	4.3 תקן לשמירת גבולות אישיים
15	4.4 תקן להתמודדות עם התנהגות לא מוסרית
15	מקורות

I הקדמה

עמותת EMDR ישראל מכירה בחובתה לקבוע ולקיים את הסטנדרטים הגבוהים ביותר של מקצועיות, לקדם התנהגות אתית, עמדות ופסקי דין מצד מטפלי העמותה והעמותות הנמצאות בשיתופי פעולה עם העמותה. העמותה מקדמת את הקוד האתי על ידי:

1. מודעות לצורך בהגנה על הציבור
2. הבעת עקרונות אתיים ברורים, ערכים ותקנים
3. קידום סטנדרטים אלה על ידי חינוך וייעוץ
4. פיתוח ויישום שיטות סיוע למטפלי EMDR, פיקוח ותמיכה בהנחיה בהתאם לכללי האתיקה
5. סיוע למטפלי EMDR בהתלבטויות אתיות
6. יצירת הזדמנויות לשיח בנושאים אלה

עמותת ה- EMDR הישראלית זיהתה את הצורך בקוד אתיקה ואת עדכונו באופן שוטף. משמעות קיומו של קוד זה הוא כי ניתן להעריך ולבצע פעולות מתקנות מתאימות על כל הפרה אתית, דרך עמותת ה- EMDR הישראלית.

הקוד הופק תוך התייחסות למגוון קודים אתיים קיימים של עמותות שונות המפורטים בנספח. בכל התנגשות בין הקוד לבין כל נוהג מקצועי, יש לפנות לעמותת ה- EMDR הישראלית לצורך דיון. ידוע כי מטפלי EMDR הינם חברים עמותות וגופים מקצועיים נוספים שהינם בעלי קודים אתיים קיימים. הקוד האתי מהווה חלק בלתי נפרד מתהליך ההסמכה ולכן כל חבר עמותה – מטפל או יועץ מוסמך מקבל על עצמו לעמוד בכל העקרונות האתיים המוצגים בקוד זה.

מטפלי EMDR צריכים לשקול יישום של כשירות מקצועית ושימוש במיומנותם המקצועית ובשיקול דעתם בקבלת החלטות לגבי מה מהווה יישום מוסרי.

במקרה של תלונה או פניה, על מטפלי EMDR לשתף פעולה באופן מיידי ומלא עם העמותה הישראלית ל- EMDR.

II קבלת החלטות

א) המחשבה על האתיקה צריכה לחלחל לכל רמות הפעילות המקצועית. אתיקה ניתן להגדיר כמדע המוסר או כללי ההתנהגות. לפני תחילת העבודה המקצועית יש לבחון את ההשלכות האתיות כחלק מקשרי העבודה יחד עם מסגרות משפטיות, מקצועיות ואחרות.

ב) הנושאים שזוהו ודורשים התייחסות בקוד האתי כוללים:

1. יחסים מרובים - כאשר מטפל ה- EMDR מחויב למספר בעלי עניין שונים;
2. יחסים אישיים - כאשר מטפל ה- EMDR מפר את האמון של מטופל או של מטופלים;
3. סטנדרטים לא ברורים או לא מספיקים - כאשר מטפל ה- EMDR אינו מודע או מתעלם מנוהלים המקובלים ע"י עמיתים מוסמכים לטיפול EMDR;
4. הפרה של סודיות – כאשר לא נשמרו כללי הסודיות, או לא הובהרו מראש הכללים עם בעלי העניין;
5. טענה לכשירות מזויפת או מטעה או כאשר לא קיימים אמצעי הגנה ומעקב נאותים לתחומי העבודה השונים;
6. סוגיות מחקריות, כולל זיוף נתונים, אי קבלת הסכמה, גניבה ספרותית או אי-הכרה בעבודתו של אחר או בתרומתו.
7. בעיות בריאותיות של המטפל, המשפיעות על ביצוע או התנהגות;
8. הכפשה של בעלי מקצוע, ארגונים או שיטות טיפול.

ג) רבים מן החששות לעיל כרוכים בהתנהגות לא אתית, חלקם עקב חוסר מידע, תכנון לקוי או רשלנות. חשיבה, שיקוף, תמיכת עמיתים, הדרכה ושקיפות מקצועית, ימנעו התפתחות בעיות ומצבים לא רצויים.

III מבנה הקוד

א) קוד זה מבוסס על ארבעה עקרונות אתיים, המהווים את תחומי האחריות העיקריים בהם נבחנים נושאים אתיים. עקרונות אלה הם: כבוד; יכולת; אחריות; ויושרה.

ב) כל עיקרון מוסרי מתואר בהצהרת ערכים המשקפת את האמונות הבסיסיות שמנחות את החשיבה המוסרית, את קבלת ההחלטות ואת ההתנהגות.

ג) העקרונות המוסריים המתוארים מוגדרים על ידי מערכות של תקנים, המפרטים את ההתנהגות האתית שעמותת ה- EMDR הישראלית מצפה מחבריה.

עקרונות אתיים

1. עקרון הכבוד

הצהרת ערכים - מטפלי EMDR מעריכים את כבודם וערכם של כל בני האדם, תוך רגישות לדינמיקה של סמכות המטפל הנתפסת או המשפיעה על המטופלים, תוך דגש לזכויות של אנשים, לרבות זכויות הפרטיות וההגדרה העצמית.

1.1 תקן כללי לכבוד

על מטפלי EMDR:

- i. לכבד הבדלים אישיים, תרבותיים ומקצועיים, לרבות אך לא רק את אלו הקשורים לגיל, נכות, השכלה, מוצא אתני, מין, שפה, מוצא לאומי, גזע, דת, נטייה מינית, מצב משפחתי או מצב חברתי - כלכלי. עליהם להימנע מכל פעולה שתבטל או תפגע בזכויות האדם, המשפט והאזרח של מטופלים או אחרים העלולים להיות מושפעים.
- ii. לכבד את הידע, התובנה, הניסיון והמומחיות של עמיתים למקצוע או בעלי מקצועות קרובים וארגונים מקצועיים, ולעשות כל מאמץ, ככל שניתן, כאשר הדבר לא עומד בסתירה לאינטרסים של המטופלים, לשתף פעולה מקצועי עם עמיתים למקצוע.
- iii. להימנע מנוהלי עבודה שאינן הוגנים או משימוש בדעות קדומות.
- iv. במקרה של חילוקי דעות, להיות מוכנים להסביר את הבסיס לקבלת החלטות מהבחינה האתית.

1.2 תקן לפרטיות ולחיסיון

על מטפלי EMDR:

- (i) לשמור תיעוד מעקב.
- (ii) לגלות מידע סודי רק לאחר קבלת הסכמתם של המטופלים הכשירים משפטית או של נציגיהם המוסמכים כדיון.
- (iii) לכשיידרש, להגביל את היקף גילוי המידע למינימום הנדרש בהתאם למטרות המקצועיות, לפרטי הדרישה או הבקשה, וכן ככל שהדבר יידרש על פי החוק, הכל בכפוף להסכמת המטופל.
- (iv) התיעוד חייב להישמר כמידע סודי בצורה שתמנע חשיפה בלתי מכוונת.
- (v) ליידע את המטופלים מההתקשרות הראשונה לגבי מגבלות השמירה על סודיות, תוך התייחסות

ספציפית ל:

הקוד האתי של עמותת EMDR ישראל

- (א) חובות משפטיות ומוסריות שעלולות להיות בעלי ניגוד עניינים
- (ב) הגברת האפקטיביות של מתן השירות על ידי התייעצות עם עמיתים; וכן
- (ג) האפשרות שצד שלישי, כגון מתרגמים או בני משפחה, יסייעו להבטיח שהפעילות לא תיפגע עקב בעיית תקשורת.
- (vi) להגביל הפרות סודיות לאותן נסיבות חריגות שבהן יש ראיות מספיקות המעלות חשש כבד לגבי:
 - (א) בטיחות המטופלים;
 - (ב) בטיחותם של אנשים אחרים העלולים לסכן את התנהגותו של המטופל; או
 - (ג) בריאות, רווחה או בטיחות של ילדים או מבוגרים פגיעים.
- (vii) להתייעץ עם קולגה כאשר נשקלת ההפרה של הסודיות, אלא אם כן העיכוב שייגרם על ידי התייעצות כזו אינו מעשי עקב הדחיפות של הצורך בגילוי.
- (viii) לתעד כל הפרה של סודיות והסיבות המחייבות גילוי ללא הסכמה.
- (ix) לשמור על סודיות המידע בנוגע לאחרים בעת גילוי מידע סודי של מטופלים, וכן לתת סיוע הולם להבנת אופיו ותכניו של המידע הנמסר.
- (x) להקליט אודיו, וידאו או צילום של מטופלים אך רק באישור מפורש של מטופלים הנחשבים כבעלי כשירות משפטית או נציגים מורשים כדין.
- (xi) לפעול כדי להבטיח כי עמיתים, אנשי צוות, חניכים, ומפקחים העובדים עם מטפלי EMDR יבינו ויכבדו את הוראות הקוד לגבי הטיפול במידע סודי.

1.3 תקן להסכמה מדעת

על מטפלי EMDR:

- (i) להבטיח למטופלים, ובמיוחד לילדים ולמבוגרים פגיעים, הזדמנות מספקת להבין את טבעם, תכליתם ותוצאותיהם הצפויות של כל השירותים המקצועיים או ההשתתפות במחקר, על מנת שיוכלו לתת הסכמה מדעת, ככל שהיכולות שלהם מאפשרות.
- (ii) לשאוף לקבל את ההסכמה מדעת של כל המטופלים להם מוצעים שירותים מקצועיים או שהינם מוזמנים להשתתף במחקר.
- (iii) לשמור תיעוד נאות של מתי, איך וממי התקבלה הסכמה מדעת.
- (iv) להיות ערניים למצב בו ייתכן כי המטופלים הפוטנציאליים אינם בעלי יכולות או כשירות משפטית לתת הסכמה מדעת לטיפול.

- (v) כאשר לא ניתן לקבל הסכמה מדעת ממטופלים, ולא ניתן לזהות נציג מורשה כדון, ויש צורך דחוף במתן שירות מקצועי, כאשר הדבר אפשרי יש להתייעץ עם בן משפחה או מטפל שנמצא בקשר שוטף עם המטופל, על מנת להעריך את התגובות הפוטנציאליות של המטופל, בכדי לסייע בקביעת טובתו.
- (vi) כאשר האופי הספציפי של שירותים מקצועיים מתוכננים מונע קבלת הסכמה מדעת ממטופלים או מנציגיהם המורשים כדון, יש לקבל אישור ספציפי מועדת האתיקה של הרשויות המוסדיות המתאימות. כאשר אין סמכות אתית מתאימה, יש להתייעץ עם עמיתים למקצוע.
- (vii) כאשר האופי הספציפי של מחקר מתוכנן מונע קבלת הסכמה מדעת ממטופלים או מנציגיהם המורשים כדון, יש לקבל אישור ספציפי מועדת האתיקה של הרשויות המוסדיות המתאימות. כאשר אין סמכות אתית מתאימה, יש להתייעץ עם קולגות.
- (viii) יש להקפיד במיוחד על הסכמה מדעת אצל עצורים, מאחר ונסיבות המעצר עשויות להשפיע על יכולתם של אותם מטופלים להסכים באופן חופשי.
- (ix) אלא אם כן התקבלה הסכמה מדעת, יש להגביל מחקר המתבסס על התבוננות בהתנהגות הציבורית למצבים בהם האנשים הנחקרים מודעים באופן סביר לאפשרות שהינם נצפים על ידי זרים, תוך התייחסות לערכי התרבות המקומיים ולפרטיות של אנשים שלמרות שהינם במרחב ציבורי, עשויים להאמין שהם אינם נצפים.
- (x) לקבל הסכמה מדעת מורחבת בהתאם לנסיבות, כאשר שירותים מקצועיים או מחקר ימשכו על פני תקופה ממושכת, או כאשר ייווצר שינוי מהותי באופי או במיקוד של פעילויות אלה.
- (xi) למנוע מהנגשה של מידע למטופלים רק בנסיבות יוצאות דופן. במקרים אלו לשקול במיוחד כל אמצעי הגנה נוספים הדרושים לשמירת רווחת המטופל.
- (xii) למנוע הטעה מכוונת של מטופלים, אלא אם כן:
- (א) ההטעה נחוצה בנסיבות חריגות לשמירה על שלמות המחקר או על היעילות של שירותים מקצועיים;
- (ב) נשקלים בנוסף כל אמצעי ההגנה האפשריים נוספים הנדרשים לשמירת רווחת המטופל; וכן
- (ג) אופי ההטעה ייחשף למטופלים בהזדמנות האפשרית המוקדמת ביותר.

1.4 תקן להגדרה עצמית self determination

מטפלי EMDR צריכים:

- (i) לנסות ולתמוך בהגדרת הזהות העצמית של מטופלים, תוך זהירות בהכרת המגבלות האפשריות המוטלות על הגדרה עצמית על ידי מאפיינים אישיים ו/או על ידי נסיבות חיצוניות.

הקוד האתי של עמותת EMDR ישראל

- (ii) להבטיח מההתקשרות הראשונה כי מטופלים מודעים לזכותם לסגת בכל עת מקבלת שירותים מקצועיים או מהשתתפות במחקר.
- (iii) להיענות לבקשות של מטופלים לצאת מהשתתפות במחקר תוך דאגה כי כל הנתונים המזוהים איתם באופן אישי, כולל הקלטות, יושמדו.

2. עקרון הכשירות

הצהרת ערכים - מטפלי EMDR יאמצו את ההתפתחויות בתחום הטיפול וישמרו על סטנדרטים מקצועיים גבוהים ויכבדו את החשיבות של שמירה על יכולתם לתפקד בצורה אופטימלית בגבולות המוכרים של הידע, המיומנות, ההכשרה, החינוך והניסיון שלהם.

הם מקבלים את האחריות על התוצאות של מעשיהם ועושים כל מאמץ כדי להבטיח כי השירותים שלהם משמשים בצורה נאותה ולטובתם של המטופלים.

2.1 רמת מודעות לאתיקה מקצועית

מטפלים EMDR צריכים:

- (i) לפתח ולתחזק מודעות מקיפה לאתיקה מקצועית, כולל היכרות עם קוד זה.
- (ii) לשלב שיקולים אתיים בפעילויות המקצועיות שלהם כגורם של התפתחות מקצועית מתמשכת.

2.2 תקן לקבלת החלטות אתיות

מטפלי EMDR צריכים:

- (i) להכיר בכך שדילמות אתיות עלולות בהכרח להיווצר במהלך הטיפול המקצועי.
- (ii) לקבל אחריות בכדי לנסות לפתור בעיות שבאלה בשילוב מתאים של טיפול, הנחייה וייעוץ.
- (iii) להיות מחויבים לדרישות קוד זה.

(IV) לעסוק בתהליך קבלת החלטות אתיות כולל:

- א) לזהות נושאים רלוונטיים;
- ב) לשקף עקרונות, ערכים וסטנדרטים קבועים;
- ג) להיעזר בהנחיה או משוב מעמיתים;
- ד) להשתמש בקוד האתיקה וההתנהגות כדי לזהות את העקרונות המעורבים;
- ה) לפתח מסלולי פעולה חלופיים בהתאם להקשרים הרלבנטיים;

הקוד האתי של עמותת EMDR ישראל

- (i) לנתח את היתרונות והחסרונות של מסלולי פעולה שונים עבור אלה העלולים להיפגע, ולאפשר שונות בהתאם להיבטים ותרבויות שונות;
- (ז) לבחור מסלול פעולה;
- (ח) להעריך את התוצאות כדי לאפשר קבלת החלטות אתיות עתידיות.
- (v) להיות מסוגלים להצדיק את מעשיהם מטעמים אתיים.
- (vi) להישאר מודעים לכך שתהליך קבלת ההחלטות האתית חייב להתבצע עם רגישות לכל מגבלות זמן שעלולות להתקיים.
- (vii) בהתחשב בקיומן של חובות משפטיות שעשויות להיות לעיתים בשונה ו/או בסתירה מהוראות מסוימות של קוד זה, לנתח סתירות אלה, ולדבוק במידת האפשר בעקרונות אתיים אלה תוך עמידה בדרישות החוקיות של תפקידיהם המקצועיים.

2.3 תקן הכרה במגבלות כשירות

מטפלי EMDR צריכים:

- (i) להכיר את מגבלות יכולתם ולעבוד בתוך גבולות המגבלות שלהם. לספק רק שירותים ולהשתמש רק בטכניקות אשר יש להם בהם הכשרה וניסיון. באזורים בהם תקנים מוכרים עדיין לא קיימים, מטפלי EMDR ינקטו בכל אמצעי הזהירות הדרושים כדי להגן על רווחתם של מטופליהם.
- (ii) להכיר בצורך ולהשקיע בפיתוח מקצועי מתמיד ולהיות פתוחים להליכים חדשים ולשינויים עתידיים בציפיות ובערכים.
- (iii) להישאר מעודכנים בחידושים מדעיים, אתיים וחוקיים הנוגעים לפעילותם המקצועית, תוך רגישות להתפתחויות המתמשכות בהקשר החברתי, הפוליטי והארגוני הרחב שבו הם עובדים.
- (iv) להתייעץ ולחתור לקבלת הנחייה מקצועית כאשר ידרש, במיוחד כאשר הנסיבות עשויות לערער על מומחיותם המקצועית.
- (v) לא לעסוק בתחומים מקצועיים חדשים אלא לאחר רכישת הידע, המיומנות, ההכשרה, החינוך והניסיון הדרושים לתחום.

להישאר מודעים ולהכיר במגבלות שיטות הטיפול, כמו גם את גבולות המסקנות שניתן להפיק משיטות אלה בנסיבות השונות. לבצע את חובותיהם על בסיס של הכנה זהירה ומוכנות, כך שהפעולות שלהם יהיו ברמה הגבוהה ביותר והתקשורת תהיה מדויקת ורלוונטית.

לשאוף להבטיח כי אלה העובדים תחת הנחייה ישירה של מטפלים יעמדו גם כן בכל אחד מדרישות תקן זה וכי לא יידרשו לעבוד מעבר לגבולות סמכותם.

2.4 תקן זיהוי חוסר התאמה

מטפלי EMDR צריכים:

לפקח על אורח החיים האישי והמקצועי שלהם על מנת להיות ערניים לסימנים לירידת יכולותיהם המקצועיים. להיות רגישים לסטנדרטים הקהילתיים השוררים ולהשפעה האפשרית של התפשרות או סטייה מרמת הטיפול ואיכות הביצועים שלהם כמטפלים ב-EMDR. להיות מודעים להשפעה האפשרית של התנהגותם הציבורית על יכולתם של עמיתים למלא את תפקידם המקצועי.

לבקש ייעוץ מקצועי או סיוע כאשר הם מודעים לבעיות הקשורות לבריאות או בעיות אחרות העלולות לפגוע ביכולת המקצועית שלהם.

להימנע מלפעול כמטפל כאשר נפגעת יכולתם המקצועית.

במצבים כאשר עמיתים אלה אינם מסוגלים לזהות בעיות קיימות הקשורות לבריאות או בעיות אישיות אחרות, לעודד ולעזור בחיפוש אחר ייעוץ או סיוע מקצועי, לשקול ליידע על מקורות להתערבויות טיפוליות אפשריות אחרות, במצבים אלה, מטפלי EMDR חייבים לדווח לגופים מוסמכים ו/או לרשויות המוסמכות על כדי להגן על הציבור.

3. עקרון האחריות

הצהרת ערכים - מטפלי EMDR מכירים באחריותם כלפי המטופלים והציבור הרחב, כולל הימנעות מפגיעה ומניעת שימוש לרעה או ניצול לרעה של תפקידם ומעמדם.

3.1 תקנים של אחריות

מטפלי EMDR צריכים:

לדאוג לרווחת המטופלים ולהימנע מפגיעה בהם, אך יש לקחת בחשבון כי שיטות הטיפול עלולות להתנגש באינטרסים של מטופלים שונים. מטפל EMDR יצטרך לשקול את האינטרסים הללו ואת הנזק הפוטנציאלי הנגרם על ידי אלטרנטיבות טיפוליות שונות ו/או מניעתם. להתנצל על כל תוצאה שלילית שמתקבלת. תלונות רשמיות רבות הן בדרך כלל הדרך היחידה של הלקוח לקבל הכרה במצוקה. התנצלות אינה בהכרח הודאה באשמה או באחריות.

הקוד האתי של עמותת EMDR ישראל

להימנע מהתנהגות בלתי הולמת אישית ומקצועית העלולה להביא את עמותת EMDR ישראל או קולגות למוניטין מקצועי שלילי, תוך הכרה בכך שהרשעה בעבירות פליליות הנובעות מהתנהלות מקצועית לא תקינה עשויה להכפיש את בעלי המקצוע.

להיות מודעים לפעילותם המדעית והמקצועית של אחרים אשר איתם הם עובדים, תוך תשומת לב מיוחדת להתנהגות המוסרית של עובדים, עוזרים, מפקחים וסטודנטים.

למטפלי EMDR יש אחריות להיות מודעים לכל הסיכונים האפשריים להם עצמם.

3.2 תקנים של סיום והמשכיות הטיפול

על מטפלי EMDR:

להבהיר במפגש הראשוני, או בהזדמנות המוקדמת ביותר, את התנאים שבהם ניתן להפסיק את השירותים/ הקשרים המקצועיים.

להתייעץ כאשר נראה שקיימת עמימות לגבי המשך השירותים המקצועיים.

להפסיק טיפול כאשר נראה כי המטופלים אינם מפיקים תועלת ולא סביר שהם יעשו כן.

להפנות מטופלים למקורות חלופיים לסיוע לפי הצורך, ולהקל את העברת הטיפול והמשכיותו באמצעות שיתוף פעולה סביר עם אנשי מקצוע אחרים

3.3 רמת ההגנה על משתתפי מחקר

מטפלי EMDR צריכים:

- (i) לשקול את כל המחקרים מנקודת המבט של משתתפי המחקר, במטרה למנוע סיכונים פוטנציאליים לרווחה פסיכולוגית, לבריאות גופנית, לערכים אישיים ולכבוד.
- (ii) לקבל אחריות על בחירת נושאי המחקר שלהם ולשיטות המחקר בהם הם בוחרים, לניתוח התוצאות ולדיווח.
- (iii) להתחשב בשיקולים כגון: גיל, מוגבלות, השכלה, מוצא אתני, מין, שפה, מוצא לאומי, גזע, דת, מצב משפחתי או משפטי, או נטייה מינית, ולהתייעץ בהתאם לצורך עם בעלי ידע לגבי השפעות של גורמים כאלה.
- (iv) לשאול את משתתפי המחקר מההתקשרות הראשונה לגבי גורמים שלגביהם קיימת סבירות שיובילו לסיכון ו/או לנזק, ולהודיע למשתתפים במחקר על כל פעולה שהם צריכים לנקוט כדי למזער סיכונים כאלה.

הקוד האתי של עמותת EMDR ישראל

- (v) להימנע משימוש בפיצוי כספי או תמריצים אחרים עבור משתתפי מחקר כדי למנוע נזק אפשרי למטופלים בעקבות התמודדות קשה מזו שאתה הם מתמודדים בסגנון חייהם הרגיל וכן לא לעודד אותם לפעול מעבר לקושי סביר עבורם.
- (vi) לנקוט משנה זהירות כאשר משתתפי המחקר נמצאים בסביבה מסחרית והגמול למטפל עשוי להשפיע על הטיפול.
- (vii) לקבל את האישור האובייקטיבי של יועצים עצמאיים בכל פעם שעשויות להיות השלכות שליליות לטיפול ו/ או למחקר עקב מסקנות, נזק ישיר ואי נוחות יוצאת דופן. לקבל הסכמה מדעת מורחבת של משתתפי המחקר ספציפיים לנושאים כאלה.
- (viii) ליידע את משתתפי המחקר מההתקשרות הראשונה כי יש להם זכות לסגת בכל עת כאשר החלטתם זו לא תהיה מושפעת מקבלה או מהצעת של כל פיצוי כספי או תמריצים אחרים להשתתפות.
- (ix) ליידע את משתתפי המחקר מההתקשרות הראשונה כי זכותם לסרב לענות על שאלות המופיעות בפניהם, תוך כדי הסבר כי הדבר עלול להביא להפסקת השתתפותם, הנושא רלבנטי במיוחד כאשר מדובר בביטחון האישי של המטופל.
- (x) ליידע את משתתפי המחקר כאשר יש ראייה לבעיה פסיכולוגית או פיזית, אשר לכאורה הם אינם מודעים אליה, וזאת אם צפוי כי העדר הדיווח עלול לסכן את רווחתם בהווה או בעתיד.
- (xi) יש לנקוט משנה זהירות בעת מתן מענה לבקשות עצה של משתתפי מחקר בנושאים פסיכולוגיים או אחרים, ולהציע הפנייה לעזרה אם נראה כי בקשת העצה כרוכה בסוגיות חמורות מספיק כדי להצדיק שירותים מקצועיים.

3.4 תקן לתדרוך וסיכום מול משתתפי המחקר

מטפלי EMDR צריכים:

- (i) לדווח למשתתפי המחקר בסיום השתתפותם, לגבי תוצאות המחקר ועל אופיו, כדי לזהות כל נזק בלתי צפוי, אי-נוחות או תפיסות מוטעות, וכדי להסדיר עזרה נְחוּצָה.
- (ii) להקפיד על דיוק הפרטים במיוחד כאשר דנים בתוצאות עם משתתפי המחקר, שכן לכאורה מסקנות המחקר עלולות להיות מובנות בצורה לא מדויקת

4. עקרון היושרה

הצהרת ערכים - מטפלי ב- EMDR מעריכים יושר, דיוק, בהירות והגינות ביחסי הגומלין שלהם עם המטופלים שלהם במיוחד ועם כל בני האדם בכלל, ומבקשים לקדם יושרה בכל היבטי המאמצים המדעיים והמקצועיים שלהם

4.1 תקן של יושרה ודיוק

על מטפלי EMDR:

- (i) להיות ישרים ומדויקים בייצוגם ובהשתייכותם המקצועית, כולל עניינים כגון ידע, מיומנות, הכשרה, חינוך וניסיון.
- (ii) לנכס לעצמם הכשרה מקצועית, כישורים והסמכה ב- EMDR רק לאחר הכרה על ידי עמותת EMDR אירופה/ישראל.
- (iii) לנקוט צעדים סבירים כדי להבטיח כי הכישורים והיכולות שלהם אינם מוצגים על ידי אחרים בצורה מוטעית על ידי אחרים, וכן לתקן כל מצג שווא שהם מזהים.
- (iv) בפרסום של שירותים מקצועיים או פרסומים, אין להציג באופן מזויף בצורה ישירה או ברמז על זיקה לארגון כלשהו או על מתן חסות או על אישור על ידי אותו ארגון, בין כשירות מקצועי מיוחד או כהכשרה.
- (v) להיות ישר ומדויק בהעברת מסקנות מקצועיות, דעות וממצאי מחקר, ולהכיר במגבלות הפוטנציאליות הקיימות.
- (vi) להיות ישר ומדויק בהצגת שיקולים פיננסיים ואחרים בטיפול, בהנחיה, בהדרכה, בתעסוקה ובקשרים חוזיים אחרים.
- (vii) לוודא שהמטופלים מודעים מההתקשרות הראשונה לעלויות ולדרכי התשלום על מתן השירותים המקצועיים.
- (viii) לתבוע רק בעלות וזכויות אמיתיות על מחקרים, כתבים שפורסמו או על תרומות מדעיות ומקצועיות אחרות, ולספק הכרה נאותה בתרומתם של אחרים לעבודה משותפת.
- (ix) להיות ישרים ומדויקים בפרסום השירותים המקצועיים, על מנת למנוע ציפיות לא מציאותיות או הטעיות אחרות את הציבור.
- (x) להציג את היישום של שיטת של EMDR ולהציע את השירותים, המוצרים והפרסומים בצורה הוגנת ומדויקת, תוך הימנעות ממצג שווא באמצעות סנסציה, הגזמה או שטחיות.

הקוד האתי של עמותת EMDR ישראל

(xi) כמורים, מטפלי EMDR צריכים לוודא שהצהרות בתיאור הקורס הינן מדויקות ולא מטעות, ומייצגות במדויק את ההוראה בפועל, ההכשרה והניסיון של מטפלי EMDR המציגים את התוכניות ואת כל העלויות הכרוכות בכך.

4.2 תקן למניעת ניצול וניגודי עניינים

מטפלי EMDR צריכים:

- (i) להישאר מודעים לבעיות שעלולות לנבוע מיחסים כפולים או מרובים, למשל, הנחייה של חניכים שלהם הם נשואים, הוראה של תלמידים שאיתם יש להם מערכת יחסים משפחתית, או מתן טיפול פסיכולוגי לחבר.
- (ii) להימנע מקשרים העלולים לפגוע באובייקטיביות המקצועית או להוביל בדרך אחרת לניצול או לניגוד עניינים עם מטופלים.
- (iii) להבהיר למטופלים ולגורמים רלוונטיים אחרים את התפקידים המקצועיים שיש למטפל כיום ואת ניגוד העניינים שעלול להתקיים.
- (iv) להימנע מניצול או מהתעללות במשך תקופת הקשר המקצועי שנועד לקדם את האינטרסים המיניים, האישיים, הכספיים או אחרים של המטפל.
- (v) להכיר בכך כי ניגוד עניינים ואי-שוויון בכוח עשויים עדיין להתקיים גם לאחר סיום יחסי העבודה המקצועיים, כך שהחובות המקצועיות עדיין חלות על המטפל. כאשר מתעוררים ניגודי אינטרסים בין מטופלים ובין מוסדות המעסיקים מטפלי EMDR, על מטפלי ה- EMDR להבהיר את אופיים, נאמנותיהם ואחריותם ולשמור על התחייבויותיהם כלפי הצדדים.

4.3 תקן לשמירת גבולות אישיים

על מטפלי EMDR:

- (i) להימנע מכל קשר מיני או רומנטי עם אנשים שאליהם הם מעניקים שירותים מקצועיים, או למי שלגביהם קיימת חובה מתמשכת של טיפול, או שיש אתם מערכת יחסים של אמון. כלל זה תקף לגבי מטופל לשעבר, סטודנט או מתלמד, או חבר צוות זוט.
- (ii) להימנע מהטרדה ולשאוף לשמור על מקום עבודתם ללא הטרדות מיניות.
- (iii) להכיר בנזק הפוטנציאלי בהתנהגות מילולית או פיזית בלתי רצויה, כולל ברמזים מיניים, כאשר:
 - (א) התנהגות כזו מפריעה לעבודתו של אדם אחר או יוצרת סביבת עבודה מאיימת, עוינת או פוגעת; (ב) כניעה להתנהלות שכזאת בין שהיא גלויה או סמויה משמשת תנאי לקבלה של מידע / השכלה, תעסוקה או גישה

הקוד האתי של עמותת EMDR ישראל

למשאבים; או (ג) קבלה או דחייה של התנהגות כזו משמשת כבסיס להחלטות המשפיעות על ההשכלה של אדם או על סיכוייו לעבודה.

(iv) להכיר בכך שההטרדה עשויה להיות מורכבת מעשים מתמשכים או מאירוע חד פעמי, וכי היא כוללת גם התנהגות שמחקה, מזלזלת או מתעללת באדם.

(v) לידע, לפרסם ולהבהיר לתלמידים, לפקחים, לחניכים ולעובדים, כחלק מההשתלמות שלהם, על הנהלים המוסכמים הקיימים המטפלים בהטרדה במקום העבודה, הן.

(vi) לטפח מודעות למבני כוח ומתחים בתוך קבוצות או צוותים.

4.4 תקן להתמודדות עם התנהגות לא מוסרית

מטפלי EMDR צריכים:

(i) לערער על התנהגות של עמיתים המעורבים בהתנהגות בלתי מוסרית, ו/או לשקול להביא טענות על התנהגות בלתי הולמת זו לתשומת לבם של אלה המופקדים על האחראיות לחקור אותם, כולל עמותות EMDR האירופאית ו EMDR ישראל, במיוחד כאשר התנהגות חברי העמותה נראית, או עשוי להיות, מושפעת מן ההתנהגות הבלתי הולמת המדוברת.

(ii) בהעמדת טענות על התנהגות לא הולמת של עמית, לעשות זאת ללא זדון וללא הפרת סודיות, למעט אלה הנדרשות לתהליכי החקירה הנכונים.

(iii) כאשר עמיתים נאשמים בהתנהגות בלתי הולמת, לנקוט בכל הצעדים הסבירים כדי להגיע לחקר האמת.

מקורות

- Code of Ethics and Conduct, Guidance published by the Ethics Committee of the British Psychological Society August 2009
- The statement of Ethical Principles of the European Association for Psychotherapy, 12-07-2002 .
- European Federation of Psychologists Associations, Guidance for Ethical Codes of Member Associations, Revised by General Assembly Granada, July 2005